

Haparanda kommun

2021-10-29

kommunen@haparanda.se

1 (5)

Dnr SI 2020:2212

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av rektors arbete med
läraravlastande tjänster i grundskolan, årskurs 7–9,
vid Gränsskolan 7–9 i Haparanda kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av rektors arbete med läraravlastande tjänster i grundskolan, årskurserna 7–9, vid Gränsskolan 7–9. Granskningen genomfördes under hösten 2020.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 26 februari 2021, dnr SI 2020:2212.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Gränsskolan 7–9 senast den 27 augusti 2021 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Haparanda kommun har inkommit med en sådan redovisning den 7 september 2021. Skolinspektionen begärde därefter den 7 oktober 2021 en komplettering av huvudmannens redovisning. Huvudmannen har inkommit med efterfrågad komplettering den 11 oktober 2021.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: Rektors arbete med att kartlägga och analysera lärares behov av avlastning i syfte att lärare kan ägna mer tid till undervisningsprocessen.

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Bedömningsområde 2: Rektors organisering av arbetet på skolan för att läraravlastande tjänster ska bidra till att avlasta lärare så att de kan ägna mer tid till undervisningsprocessen.

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Rektors arbete med att kartlägga och analysera lärares behov av avlastning i syfte att lärare kan ägna mer tid till undervisningsprocessen.

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver i sitt fortsatta arbete med att forma skolans organisation utveckla arbetet med att på ett mer systematiskt sätt analysera lärarnas arbetssituation och behov av avlastning. Rektorn behöver i sin analys också ta hänsyn till vilka typer av arbetsuppgifter som enligt skolförfattningarna kan utföras av andra personalkategorier än lärare.

Skolinspektionen bedömer att rektorn vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det identifierade utvecklingsområdet. I huvudmannens redovisning framkommer att rektorn tillsammans med ledningsgruppen och de fackliga ombuden analyserar och planerar arbetslagsresursernas uppdrag i förhållande till lärarnas arbetssituation och skolans styrdokument. Rektorn följer upp lärarnas behov av avlastning vid medarbetarsamtal och i samband med tjänstefördelningen. Vidare följer rektorn upp lärarnas behov av avlastning under återkommande möten med de fackliga ombuden. Enligt rektorn visar analyserna att lärarna bland annat är i behov av avlastning vad gäller elever som av olika anledningar inte kan vistas i klassrummet samt kontakter med elevernas vårdnadshavare. Rektorn har därför gett vissa arbetslagsresurser i uppdrag att under höstterminen 2021 arbeta för att skapa en trygg och säker studiemiljö. En arbetslagsresurs har även tagit över mentorsuppdraget för en grupp elever. Rektorn anger i redovisningen att skolan redan nu ser att arbetslagsresursernas arbete på olika sätt leder till att lärarnas arbetsbelastning minskar.

Av redovisningen framkommer även att skolans studioverksamhet har förändrats i samband med att skolan ändrade sin organisation inför läsåret 2021/22. Detta innebär att lärare numera ansvarar för undervisningen i de två studiorna och att arbetslagsresurserna istället arbetar under handledning av en lärare med elevstödande arbete. Arbetslagsresursernas arbete syftar till att skapa fungerande sociala kontakter med elever och en god dialog med vårdnadshavare. Rektorn har i samband med förändringen tagit hänsyn till arbetslagsresursernas kompetens och utbildningsbakgrund.

Därtill anger huvudmannen att Gränsskolan vid uppföljningstillfället deltar i ett forskningsprojekt tillsammans med Karolinska Institutet. Syftet med projektet är att skolan ska anpassa sin organisation och sina arbetssätt, inklusive den läraravlastande personalens arbetsuppgifter, för att förbättra lärarnas arbetsmiljö och minska deras arbetsbelastning.

Rektorn förväntar sig på längre sikt att de vidtagna åtgärderna ska resultera i en flexibel organisation där arbetslagsresursernas arbete bidrar till att minska lärarnas arbetsbelastning och öka elevernas måluppfyllelse.

Rektors organisering av arbetet på skolan för att läraravlastande tjänster ska bidra till att avlasta lärare så att de kan ägna mer tid till undervisningsprocessen.

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att tydliggöra syftet med den läraravlastande personalen för att undvika otydligheter och missförstånd bland skolans personal. Rektorn behöver även se till att den läraravlastande personalen har aktuella och tydliga arbetsbeskrivningar och säkerställa att de överensstämmer med tjänsternas syfte.

Skolinspektionen bedömer att rektorn vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det identifierade utvecklingsområdet. Av redovisningen framgår att rektorn har tydliggjort den läraravlastade personalens arbetsuppgifter och syfte för skolans personal. Rektorn har upprättat skriftliga arbetsbeskrivningar för den läraravlastande personalen och har inför läsåret 2021/22 tilldelat personalen tydliga arbetsuppgifter. Rektorn har sedan vid skolstart kommunicerat syftet med de läraravlastande tjänsterna och deras arbetsuppgifter till kollegiet. I huvudmannens redovisning anger rektorn vidare att den läraravlastande personalens arbetsuppgifter kommer att utvärderas och följas upp i samtliga medarbetarsamtal, tillsammans med fackliga ombud och skyddsombud samt i ledningsgruppen.

Skolinspektionens bedömning var även att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att tillgodose den läraravlastande personalens behov av kompetensutveckling.

Skolinspektionen bedömer att rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det identifierade utvecklingsområdet. I redovisningen framkommer att kommunens arbetslagsresurser påbörjat kompetensutveckling gällande konflikter, konflikthantering samt svåra och motiverande samtal. Utbildningen ges 2021-2022 och avser åtta utbildningstillfällen samt sex kollegiala träffar. Det framkommer även att en utvärdering av utbildningen som planeras till juni 2022 kommer ligga till grund för arbetslagsresursernas fortsatta kompetensutveckling.

Vidare framkommer att arbetslagsresurserna på Gränsskolan 7–9 deltar i skolans utvecklingsprojekt avseende lärarnas arbetsmiljö och som genomförs i samarbete med Karolinska institutet. Arbetslagsresurserna deltar även i skolans utvecklingsarbete inom ramen för insatsen *Samverkan för bästa skola* (Skolverkets stöd och riktade insats för att stärka skolan och huvudmannen).

Beslutet har fattats av utredaren Stina Johansson.

I den slutliga handläggningen har utredaren Caroline Engskär (föredragande) och utredaren Robert Östberg medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/rektors-arbete-med-lararavlastande-tjanster-i-grundskolan-arskurs-7-9/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

2 kap. 9-10 §§ skollagen, 4 kap. 3-6 §§ skollagen och Lgr avsnitt 2.8 rektorns ansvar

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

1 kap. 5 § 1-2 st. skollagen, 2 kap. 9-10 §§ skollagen, 2.kap. 34 § skollagen och Lgr avsnitt 2.1 Normer och värden samt 2.8 rektorns ansvar